

Nekrológ za prof. MUDr. Andrejom Nicákom, DrSc.

Dňa 30. marca 2002 nás navždy opustil vo veku 73 rokov prof. MUDr. Andrej Nicák, DrSc., popredný pedagóg, významná osobnosť vedeckého života, predstaviteľ progresívnych smerov, vo farmakológii uznávaný doma a v zahraničí.

Túto správu prijala s hlbokým zármutkom celá slovenská i česká farmakologická pospolitosť, akademická obec Univerzity P. J. Šafárika a zvlášť jej Lekárska fakulta

a Ústav farmakológie, kde profesor Nicák pôsobil celý svoj aktívny život ako vynikajúci pedagóg a vedecký pracovník.

Keď sme pred tromi rokmi oslavovali sedemdesiatiny profesora Nicáka, nikto netušil, že choroba tak kruto zasiahne do nadšenia a plánov, ktoré pán profesor ešte pred sebou mal.

Profesor Nicák maturoval na Gymnázium v Bardejove v roku 1948. Vysokoškolské štúdium začal na LF Univerzity Komenského v Bratislave, ale od školského roku 1949–1950 pokračoval v štúdiu na novozriadenej LF v Košiciach. Profesionálny život profesora Nicáka bol úzko prepojený s farmakológiou. Od roku 1956 pôsobil na Katedre farmakológie ako odborný asistent a po náhlom a neočakávanom úmrtí vtedajšieho prednostu pána doc. MUDr. Miloša Lukaszewicza bol poverený vedením katedry a v tejto funkcii pracoval až do začiatku 90. rokov.

V roku 1964 obhájil MUDr. A. Nicák kandidátsku dizertačnú prácu a o rok neskôr habilitoval. V tomto období, keď sa vedný odbor farmakológie v Košiciach ešte len rozvíjal a na Slovensku bolo v tejto oblasti veľmi málo erudovaných odborníkov, mu boli nápomocní, tak ako aj mnohým iným dnes uznávaným osobnostiam slovenskej farmakológie, práve naši kolegovia a priatelia z českých krajín. V roku 1978 obhájil vedeckú hodnosť doktora vied na Karlovej Univerzite v Prahe a v roku 1979 bol menovaný za riadneho profesora. Zmenené podmienky v oblasti vedeckého výskumu a súčasné technické vybavenie spôsobili, že výskumný program vyústil do riešenia úloh v oblasti vývojovej farmakológie. Téma sa v širšom meradle začala venovať zákonitostiam závislosti účinkov liekov od veku organizmu počínajúc, od včasného postnatálneho obdobia až po starobu. Tejto problematike ostal profesor Nicák verný až do posledných chvíľ svojho plodného života.

Počas svojho pôsobenia na LF UPJŠ odchoval celú generáciu poslucháčov, z ktorých mnohí zastávali popredné funkcie na pracoviskách v pôsobnosti ministerstva zdravotníctva ale-

bo v rezorte školstva. Bol školiteľom a oponentom mnohých kandidátskych, doktorandských, dizertačných a habilitačných prác. Dlhé roky pôsobil ako predseda komisie pre udeľovanie vedeckých hodností (CSc., DrSc.) v odbore farmakológia. Ohodnotením jeho odbornej činnosti bolo aj členstvo vo výboroch Farmakologickej sekcie Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně a Slovenskej odbočky Farmakologickej sekcie Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně. Bol dlhoročným predsedom Slovenskej farmakologickej spoločnosti, členom vedeckej rady Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí, členom Vedeckej rady LF UPJŠ. Až do posledných chvíľ svojho života aktívne pracoval v Komisii pre liečivá pri Štátnom ústave pre kontrolu liečiv v Slovenskej republike.

Veľmi bohaté je množstvo jeho publikácií a prednášok doma a v zahraničí. Obsahujú výsledky jeho pôvodných experimentálnych prác, vysokoškolské skriptá, knižné publikácie, patenty a iné. Absolvoval dlhodobé čudijné pobyty v Taliansku a vo Švédsku.

Za jeho aktívnu prácu na poli farmakológie mu v roku 1987 bolo udelené Čestné uznanie Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně za rozvoj československej farmakológie.

Bol garantom početných vedeckých podujatí na národnej a medzinárodnej úrovni, medzi ktorými je možné spomenúť aj organizáciu II. Svetového sympózia o imunomodulátoroch v roku 1988.

Spektrum činností a záujmov profesora Nicáka bolo také široké, že je veľmi ťažko podať o ňom ucelený obraz v stručnom rozlúčkovom nekrológu. Bol to človek so širokým prehľadom v histórii, literatúre, filozofii. Mal rád prírodu a predovšetkým ľudí. Bol vynikajúcim spoločníkom, človekom rozdávajúcim dobrú náladu, čo môžu potvrdiť všetci naši kolegovia už roky sa zúčastňujúci spoločných Farmakologických dní. Neúnnavný turista a obdivovateľ prírodných krás v ktoromkoľvek ročnom období. Často sme takéto výlety podnikali spolu a preto mi nedá nespomenúť, že som bol nie raz svedkom recitácií úryvkov poézie v náhlom pohnutí v lone slovenských hôr a dolín.

Drahý Andrej, dávame Ti posledné zbohom na ceste, z ktorej pre smrteľníkov niet návratu, v mene Tvojich kolegov, v mene slovenských a českých farmakológov, medzi ktorými Ti patrilo popredné miesto.

Vďaka za všetko, česť Tvojej pamiatke.

doc. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc.

Fakulty of Medicine

Trieda SNP 1, 040 66 Košice

e-mail: mirossay@central.medic.upjs.sk